

динъ отъ легатитѣ му, въ когото ималъ най-големо довѣрие) заема-нието и отбраната на вала край Роданъ, и като смѣтналъ, че хелветитѣ ще се движатъ много бавно, Цезарь съ извънрѣдна бързина отишълъ лично въ цизалпинска Галлия, набралъ въ нея 2 нови легиона (11-ий и 12-ий), присъединилъ къмъ тѣхъ старитѣ три (7-ия, 8-ия и 9-ия), които зимували въ околноститѣ на Аквилея, и съ тѣзи 5 легиона тръгналъ съ усилени прѣходи и по най-късия пътъ прѣзъ града Оцелъ и земитѣ на центронитѣ, гароцелитѣ, катуригитѣ, воконтиянитѣ и аллоброгитѣ за въ земитѣ на сегузиянитѣ, които лѣжали на сѣвернитѣ граници на римската провинция, по другата страна на Роданъ¹⁾. Всичко това той извършилъ съ извънрѣдна бързина, при всичко, че при прѣминуването му прѣзъ Аллитѣ, центронитѣ, гароцелитѣ и катуригитѣ му прѣградили пътя и той билъ принуденъ на всѣка крачка да се сражава съ тѣхъ въ планинитѣ, като на всѣкъдѣ ги отблъсналъ съ успѣхъ.

Хелветитѣ, напротивъ, прѣзъ всичкото това време се движили толкова бавно, че успѣли да минагъ само прѣзъ земитѣ на секванитѣ и да влѣзатъ въ земитѣ на едуитѣ, като почнали жестоко да грабятъ и разоряватъ послѣднитѣ. Едуитѣ, като съюзници на римлянитѣ, обърнали се къмъ Цезаря съ молба за помощъ, а въ сжщото време и съ сжщо такава молба испратили при него пратеници и съ-

¹⁾ Оцелъ — днесъ градъ Еквилъ (Exilles), въ Пиенонъ, на прѣвала прѣзъ Монъ-Женевръ (Mont-Genevre) и на пътя отъ Суза за Бриансонъ, въ Франция, въ департамента на горнитѣ Алпи, — центронитѣ, гароцелитѣ и катуригитѣ обитавали на пространството между днешнитѣ Суза и Бриансонъ, — воконтиянитѣ — въ департамента на р. Дромъ, а сегузиянитѣ — въ департамента на Рона. И тъй Цезарь въобще слѣдвалъ по посока на днешнитѣ Еквилъ, Бриансонъ, Амбрюнъ (Embrun), Ди (Die) и Лионъ.

юзницитѣ на едуитѣ, амбарритѣ¹⁾ и аллоброгитѣ, часть отъ които обитавали на дѣсната страна на Роданъ. Цезарь не можалъ по-вече да търпи хелветитѣ да грабятъ и разоряватъ земитѣ на съюзницитѣ и подданицитѣ на римлянитѣ, и увѣрилъ едуитѣ, амбарритѣ и аллоброгитѣ, че не ще закѣснѣе да тури край на това, но само искалъ отъ тѣхъ спомагателни войски и особено конница, каквато той съвсѣмъ нѣмалъ въ армията си²⁾. Вслѣдствие на това, най-виднитѣ отъ едуитѣ (въ туй число Думнориксъ) наскоро се присѣединили къмъ него съ конни и нѣколко пѣши дружини.

Между това легкитѣ прѣдни войски увѣдомили Цезаря, че $\frac{3}{4}$ отъ хелветитѣ (жители на три окръга или кантона отъ Хелвеция) прѣминали на кораби и плотове прѣзъ р. Араръ (днесъ Саона) близо до града Кабиллонъ (днесъ Шалонъ на Саона), — а останалата $\frac{1}{4}$ (жители на четвъртия окръгъ — тигуринцитѣ) съ обозитѣ още се намирали на другата страна на Араръ³⁾. Слѣдъ получванието на това извѣстие, Цезарь още въ слѣдующата нощъ прѣзъ

¹⁾ Амбарритѣ обитавали, мислимъ, между днешнитѣ Лионъ и Макопъ, по двѣтѣ страни на Саона.

²⁾ Заблѣжително е, че въ продължение на цѣлата война въ Галлия Цезарь съвсѣмъ нѣмалъ въ армията си римска конница, но спомагателна галска, началството надъ която повѣривалъ, въпреки обичая на римлянитѣ и вѣроятно по политически причини, на галски видни прѣдводители.

³⁾ Хелвеция се раздѣляла, по думитѣ на Цезаря, на 4 окръга (кантона), а Тулонжонъ (Toulougeon, единъ отъ коментаторитѣ на Цезаревитѣ записки) прѣдполага, че тѣ се образували отъ четиритѣ голѣми рѣки, които про-разватъ Швейцария. Тигуринцитѣ били жители на днешния цюрихскі кантонъ и потомци на сжщитѣ отъѣзи тигуринци, които въ 107 година разбили консула Кассия. Цезарь казва, че хелветитѣ прѣминали Араръ съ голѣмъ трудъ — въ 20 дена; но Наполеонъ I заблѣжилъ, че това не е толкова вѣрно.